

Една неочаквана връзка с обучението по история

В края на 18. век международните връзки и по специално търговията са вече достатъчно развити, за да се чувства остра нужда от уеднаквяване на използваните в различните държави единици за различните величини (най-вече за маса и разстояние). По разбираеми причини обаче, всеки опит да се въведат нови единици среща силна съпротива сред обществото. Затова удобен момент за подобни промени са обществените катаклизми от типа на революциите, когато така или иначе се променят и неща, много по-съществени от единиците.

Когато по физика преподаваме за прототипите на килограма и на метъра, ние може и да споменем, че са въведени след Френската революция (1789 г.), но пропускаме да изтъкнем, че това не е случайно съвпадение във времето. Наистина, една от идеите на революцията е идеята за равенство не само между отделните хора, но и между различните народи. Именно това е причината почти веднага след революцията (1791 г.) Френското национално събрание да се заеме с установяване на единици за физичните величини, които да не предоставят предимства на нито една нация, на нито една държава при търговията ѝ с останалите. Принципът при установяване на новите единици е залегнал в закон, приет на 26 март 1791 г. по предложение на Талейран:

“С цел да се постигне стандартизация на мерките и теглилките, е необходимо да се въведе естествена и не променяща се единица за маса. Единствено средство за разпространение на стандартизацията сред другите народи е **избраната единица да не бъде произволна и да не съдържа нищо специфично за която и да е нация на земното кълбо.**”

(По М. Glaser, *100 Jahre Kilogrammprototyp*, Braunschweig, Physikalisch-Technische Bundesanstalt, 1989.)